

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. “Княз Дондуков” № 52 Телефон: (02) 98591 Факс: (02) 9870827

Изх. № 24-33-116

Дата: 09.01.2012 год.

ЗКПО, чл. 204, т. 2;
ДР на ЗКПО, § 1, т. 34;
ЗДФЛ, чл. 13, ал. 1, т. 14;
ЗДФЛ, чл. 24, ал. 1;
КСО, чл. 6;
КСО, чл. 7, ал. 1;
КСО, чл. 7, ал. 2;
КСО, чл. 157, ал. 6;
ЗЗО, чл. 40, ал. 1, т. 1.

Във връзка с Ваше писмено запитване, препратено в ЦУ на НАП и заведено с вх. № 24-33-116 от 20.09.2011 г. и с оглед разпоредбите на ЗДФЛ, изразявам следното становище:

Според описаното от Вас, дружеството Ви е направило застраховка “Трудова злополука” за част от персонала (4 лица на длъжност “Общ работник”), която не е задължителна по силата на нормативен акт. Изплатени са премии директно на застрахователя за 12 месеца, еднократно. Застрахователните премии са за сметка на работодателя и са определени поименно в списък, приложен към застрахователната полица. Сумата на застрахователната премия за едно лице не надвишава 60 лв. на месец.

В тази връзка са поставени следните въпроси:

1. Признават ли се за данъчни цели сумите за изплатени застрахователни премии по доброволна застраховка “Трудова злополука” за разход на фирмата при образуването на финансовия резултат или фирмата дължи авансов данък по ЗКПО?

2. Считат ли се за доход от трудови правоотношения на физическото лице (всеки от застрахованите работници) изплатените на застрахователя премии по този вид застраховка и ако това е такъв доход за персонала, дължими ли са социални и здравни осигуровки и в какъв размер? Кой е кодът за вид плащане, ако се внасят осигуровки? Трябва ли да се удържа данък върху тези суми?

3. Ако са дължими осигуровки върху изплатените застрахователни суми, включват ли се при определяне на минималния месечен осигурителен доход за съответната професия или върху тях отделно се начисляват осигуровки?

4. Ако са дължими осигуровки и данък върху доходите, към кой момент трябва да се внесат? Датата за плащане на застраховката ли ще бъде водеща или датата на начисляване на този доход във фиша на работника?

5. Ако сумите се включват като доход на лицето и лицето напусне преди края на годината, за която се отнасят, при издаване на документ от фирмата за годишно изравняване на удържания и внесен данък, тези суми включват ли се?

Предвид така изложената фактическа обстановка Ви уведомавам следното:

1. По отношение на данъчното третиране:

По смисъла на § 1, т. 34 от Допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното и подоходно облагане (ЗКПО) "социални разходи, предоставени в натура" са отчетените като разходи социални придобивки по чл. 294 от Кодекса на труда (КТ) и предоставени по реда и начина, определени от чл. 293 от КТ или от ръководството на предприятието. **Социалните придобивки трябва да са достъпни за всички работници и служители и за лицата, наети по договор за управление и контрол.** Не е налице предоставяне на социални разходи в натура, когато между работодателя или възложителя и лицата по изречение второ са налице парични взаимоотношения под каквато и да е форма по отношение на получените социални придобивки.

Съгласно чл. 204, т. 2 от ЗКПО с данък върху разходите се облагат документално обосноващите разходи, които са социални разходи, предоставени в натура на работници и служители и наети лица. Социалните разходи, предоставени в натура включват и разходите за вноски (премии) за доброволно пенсионно и здравно осигуряване и доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация и/или застраховка „Живот“ и застраховка „Живот“ ако е свързана с инвестиционен фонд (чл. 204, т. 2, буква „а“ от ЗКПО). На основание § 1, т. 55 от ДР на ЗКПО застраховки „Живот“ са тези по смисъла на § 1, т. 14 от ДР на ЗДДФЛ, а именно „Застраховки „Живот“ са видовете застраховки по раздел I, т. 1 и 3 от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането. Застраховките „Злополука“ са посочени в раздел II, буква „А“, т. 1 от Приложение № 1 от КЗ и съответно не попадат в обхвата на § 1, т. 55 от ДР на ЗКПО.

Предвид горното, разходите по сключената застраховка „Трудова злополука“ (която не е задължителна по силата на нормативен акт) не могат да бъдат квалифицирани като социални разходи, тъй като не са общодостъпни за всички наети лица, поради което разпоредбите на чл. 204, т. 2, б. „а“ и чл. 208 от ЗКПО не са приложими.

Съгласно чл. 24, ал. 1 от ЗДДФЛ облагаемият доход от трудови правоотношения е трудовото възнаграждение и всички други плащания в пари и/или в натура от работодателя или за сметка на работодателя, с изключение на необлагаемите доходи. Предвид това, че внасяните от дружеството вноски (премии) по застраховки „Трудова злополука“ не могат да се квалифицират като социален разход, то същите представляват облагаем доход за работниците придобит в натура, който по смисъла на чл. 11, ал. 1, т. 3 от ЗДДФЛ се смята за придобит на датата на получаването на престацията. В годишен аспект тези доходи ще участват при определянето на годишната данъчна основа и годишния данък за доходите от трудови правоотношения по реда и при условията на чл. 49 от ЗДДФЛ.

В случай на получено обезщетение при настъпване на застрахователното събитие, на основание чл. 13, ал. 1, т. 14 от ЗДДФЛ същото не подлежи на облагане с данък.

Доколкото въпросните разходи за застраховки на определена категория работници (общи работници) се извършват във връзка с дейността на дружеството и в изпълнение на препоръка на групата по условия на труд, същите представляват допълнителни плащания, свързани с трудовите правоотношения на лицата, представляващи облагаем доход от трудови правоотношения съгласно чл. 24, ал. 1 от ЗДДФЛ и ще бъдат признати за данъчни цели при определяне на данъчния финансов резултат по реда на ЗКПО.

Следва да се има предвид, че това становище не е приложимо за всички случаи, при които се извършват разходи в полза на работници и служители, които се третират като облагаеми доходи от трудови правоотношения.

2. По отношение на осигурителното законодателство

В Закона за здравословни и безопасни условия на труд (чл. 52) и в Наредбата за задължително застраховане на работниците и служителите за риска „трудова злополука” /НЗЗРСРТЗ) е уредено **задължителното застраховане на работниците и служителите за риска „Трудова злополука”**. Законът задължава работодателите да застраховат за своя сметка работниците и служителите, които извършват работа, при която съществува опасност за живота и здравето им.

На задължително застраховане подлежат само работници и служители, които са заети в икономически дейности с трудов травматизъм, равен или по-висок от средния за страната, включени в Заповед № РД-01-759 от 27.10.2010 г., /обн., ДВ, бр. 90 от 16.11.2010 г./ с която се определя коефициент на трудов травматизъм по икономически дейности за 2011 г. Определяне на основната и спомагателна дейност на предприятие за 2011 г. става по реда на КИД - 2008 г., утвърдена със Заповед № РД-07-316 от 29 ноември 2007 г. на председателя на НСИ (обн., ДВ, бр. 107 от 18.12.2007 г., в сила от 01.01.2008 г.). В този случай по отношение на осигурителното законодателство се прилага разпоредбата на чл. 2а от Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски, т. е. не се изчисляват и внасят осигурителни вноски върху върху направените от работодателя разходи за застраховки, определени като задължителни с нормативен акт.

В конкретния случай, работодателят е сключил застраховка „Трудова злополука”, която **не е задължен** да сключи по Закона за здравословни и безопасни условия на труд и Наредбата за задължително застраховане на работниците и служителите за риска „трудова злополука”.

Видно от приложените към запитването документи, а именно: Протокол № 13/07.03.2011 г. от заседание на групата по условия на труд (ГУТ) при работодателя, Заповед № 13/21.06.2011 г. на управителя на предприятието-работодател, Застрахователна полица № 711511126000011/30.06.2011 г., издадена от „ДЗИ – ОЗ” ЕАД, застрахователните премии по застрахователната полица са заплатени от работодателя и са за негова сметка, съгласно приложения поименен списък на застрахованите лица, който е неразделна част от застрахователната полица (т.2.4 от полицата), като е посочено за всяко лице каква застрахователна премия се дължи от работодателя. В застрахователната полица е посочена и датата на плащане на застрахователната премия – 30.06.2011 г. – еднократно. В Протокола от заседанието на ГУТ е видно, че застраховката за риска „Трудова злополука” **ще бъде сключена за работниците в склада и е свързана с конкретната работа, която те извършват.**

Сумите за изплатени застрахователни премии по доброволна застраховка „Трудова злополука” за сметка на работодателя не представляват средства за социално-битовото и културното обслужване по чл. 294 от Кодекса на труда и предоставени по реда и начина, определени от чл. 293 от Кодекса на труда или от ръководството на предприятието т. е. **не са социални разходи**, за да бъде приложена разпоредбата на чл. 6, ал. 11 от КСО.

Изплатените застрахователни премии представляват допълнително възнаграждение на работниците, свързано с условията на труд при изпълнение на трудовите им задължения.

Доходът, върху който се дължат осигурителни вноски, включва всички възнаграждения, включително начислените и неизплатени или неначислените и други доходи от трудова дейност (чл. 6, ал. 2 от КСО). За работниците и служителите, осигурителните вноски се дължат върху получените, или начислените, но неизплатени

брутни месечни възнаграждения, но върху не по-малко от минималния осигурителен доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии и върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (чл. 6, ал. 3 от КСО).

Въз основа на гореизложеното, считаме, че разглежданите суми са осигурителен доход по смисъла на чл. 6, ал. 2 от КСО и върху тях се дължат задължителните осигурителни вноски за ДОО, ДЗПО и НЗОК.

Редът за внасяне на осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване е уредено в чл. 7, ал. 1 и 2 от КСО, за ДЗПО - в чл. 157, ал. 6 от КСО и за НЗОК – чл. 40, ал. 1, т. 1 от ЗЗО. Вноските, които са за сметка на осигурителите, се внасят едновременно с изплащането на дължимото възнаграждение или на част от него, а за сметка на осигурените лица по чл. 4, ал. 1 и 2 - при изплащане на дължимото възнаграждение. Когато възнагражденията са начислени, но не са изплатени или не са начислени, осигурителят внася осигурителните вноски по ал. 1 и 2 до края на месеца, следващ месеца, през който е положен трудът (чл. 7, ал. 3 от кодекса). В конкретния случай, сумите за застрахователна премия са изплатени еднократно на 30.06.2011 г., тоест задължителните осигурителни вноски са дължими на тази дата.

Осигурителните вноски за фондовете на ДОО се превеждат по сметка на компетентната териториална дирекция на НАП по код за вид плащане 550101, за ДЗПО - 580123, за ЗЗО – 560101.

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ:**

/КРАСИМИР СТЕФАНОВ/